

نقش اصول باغسازی ایرانی در حس تعلق مکان

امیرحسین فرشچیان^{۱*}، فرشاد شجاعیان^۲

۱-سمت نویسنده اول: دانشجوی دکتری معماری اسلامی دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز.

AmirHoseinFarshchian@Tabriziau.ac.ir

۲-سمت نویسنده دوم: دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری دانشگاه ایرانمهر قروه.

Farshad.sho.bb@gmail.com

Architectural and engineering graduate student, nonprofits Iranmehr Qorveh University.Email:
Farshad.sho.bb@gmail.com

چکیده

هنر باغ سازی یکی از کهن ترین هنر های ایرانیان است که دارای سنت های ارزشمند و قدرتی معنوی است. با روی آوردن ایرانیان به دین اسلام، جهان بینی اسلامی باعث ترویج باغ سازی ایرانی در تمام نقاط ایران شد. لذا ایرانیان بهشتی را در این عالم طرح کردند که با خصوصیات این دنیا مطابقت دارد اما تصویری از آخرت را تداعی می کند. بالاخره می توان اذعان داشت که باغ ایرانی مزین به نظم و تناسب، برخوردار از حرمت و محرمیت منزله از بیهودگی و افراط و تفریط مساعد با قناعت و صرفه جویی و مجهز به پایداری است فرهنگ ایرانی انسان را جدا از طبیعت نمی داند بلکه او را همراه با سایر عناصر طبیعت و جز لاینفک آن و دل سپردن به طبیعت و استفاده از مناظر طبیعی را علاوه بر اینکه پی بردن به آیات و نشانه های خدا می بیند موجب حظ بصر و نشاط روان آدمی می داند موضوعی که میتوان آن را به صورت تمام و کمال در باغ ایرانی مشاهده کرد. برای این که بتوان از این موجب باغ ایرانی نهایت استفاده را برد و آن را باز آفرینی کرد نیاز است که به صورت کامل شناخته شود، یکی از مفاهیم مهمی که در باغ ایرانی دیده میشود حس تعلق مکان است که اگر بخواهیم از این مفهوم در بناهای امروزی استفاده کنیم باید ابتدا درک کنیم که در باغ ایرانی به چه شکلی و با چه روشی حس تعلق به وجود آمده تا بتوان از آن بهترین بهره را برد. این مقاله به چگونگی تاثیر اصول باغسازی ایرانی در حس تعلق مکان میپردازد.

واژه های کلیدی: حس تعلق مکان؛ اصول باغ سازی ایرانی؛ تقارن؛ سلسله مراتب

۱- مقدمه

باغ در طول تاریخ همواره به عنوان بخشی از استخوان بندی شهر و از مهمترین شاخصهای تعیین کننده کالبد و سیمای شهر بوده و همواره نقش هماهنگ کننده رابطه بین انسان و طبیعت را بر عهده داشته است. سرزمین ما از روزگاری به داشتن فضاهای سبز وسیع و باغهای مصفا شهرت داشته، از اینرو شیوه های باغسازی آن همواره مورد توجه سایر ملل جهان قرار گرفته است، اما متأسفانه امروزه این فضاها مورد بی مهری و بی توجهی قرار میگیرند و دیگر نشانی از گونه های متعدد باغ